

Lissaboni lepingu jõustumisega seotud eelarvemenetluse üleminekusuunised

Euroopa Parlamendi 12. novembri 2009. aasta resolutsioon Lissaboni lepingu jõustumisega seotud eelarvemenetluse üleminekusuuniste kohta (2009/2168(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Ühenduse asutamislepingut;
 - võttes arvesse Lissaboni lepingut;
 - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta¹ („institutsioonidevaheline kokkulepe”);
 - võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust² („finantsmäärus”);
 - võttes arvesse oma 7. mai 2009. aasta resolutsiooni Lissaboni lepingu finantsaspektide kohta³;
 - võttes arvesse oma 25. märtsi 2009. aasta resolutsiooni 2007.–2013. aasta finantsraamistiku vahekokkuvõtte kohta⁴;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0045/2009),
- A. arvestades, et Lissaboni leping toob finants- ja eelarvevaldkonnas kaasa olulisi muudatusi, mis seisnevad peamiselt selles, et mitmeaastane finantsraamistik muutub õiguslikult siduvaks aktiks, millele iga-aastased eelarved peavad vastama, kohustuslike ja mittekohustuslike kulude eristamine lõppeb ning eelarvemenetlus muutub oluliselt lihtsamaks;
- B. arvestades, et nende muudatuste tõttu muutuvad mõned institutsioonidevahelise kokkuleppe ja finantsmääruse sätted tarbetuks;
- C. arvestades, et Lissaboni lepingu jõustudes on vaja kiiresti vastu võtta mitmed liidu uue finantsvaldkonna põhidokumendi rakendamiseks vajalikud õigusaktid ja eelkõige tuleb selleks
- vastu võtta mitmeaastast finantsraamistikku hõlmav uus määrus;

¹ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

² EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

³ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0374.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0174.

- kohandada finantsmäärust eelarve vastuvõtmise ja täitmise uute põhimõtetega;
 - heaks kiita uus institutsioonidevaheline kokkulepe, mis sisaldab peamiselt igaaastase eelarvemenetluse ajal toimuva institutsioonidevahelise koostöö eeskirju, mis ei sisaldu kahes eespool nimetatud õigusaktis;
- D. arvestades, et isegi kui nende uute õigusaktide vastuvõtmine kulgeb ladusalt, on vaja pidada pikki läbirääkimisi ning vastuvõtmisprotsess võib kesta mitu kuud pärast Lissaboni lepingu jõustumist;
- E. arvestades, et Lissaboni lepingu põhimõtete nõuetekohaseks kohaldamiseks oleks institutsioonidel soovitav kokku leppida teatud esialgsetes suunistes, mis võimaldavad eelarvet täita ja võtta möödapääsmatul vajadusel vastu paranduseelarveid, samuti oleks soovitav kokku leppida 2011. aasta eelarve menetlemise raames toimuva institutsioonidevahelise koostöö praktilises korras;
- F. arvestades, et kõnealused üleminekusuunised peaksid olemas olema 2010. aasta alguses, mistõttu on neis vaja kokku leppida eelarvealase lepitusmenetluse käigus enne 19. novembrile 2009 kavandatud nõukogu teist lugemist;
- G. arvestades, et Euroopa Parlamendi delegatsioonile – kes esindab üht kahest eelarvepädevast institutsioonist – tulevastel läbirääkimistel tugeva positsiooni kindlustamiseks tuleks delegatsioonile anda selged ja parlamendi heaks kiidetud mandaadil põhinevad juhised,
1. tunneb heameelt, et Lissaboni leping peatselt jõustub ja et sellega kohaldub täielikult kogu aastaeelarve puhul kahe eelarvepäeva institutsiooni ühise heakskiidu põhimõte – vajaduse korral lepituskomitee kokkukutsumise abil; on seisukohal, et seda põhimõtet tuleks vajalike mugandustega (nagu lihtsustatud lepitusmenetlus) kohaldada ka kõigi teiste asutamislepingutes eraldi nimetatata eelarvemenetluste suhtes, nagu paranduseelarvete vastuvõtmine ja ümberpaigutamised;
 2. on seisukohal, et mõlema eelarvepäeva institutsiooni jaoks on oluline leppida kokku eelkõige ümberpaigutamiste heakskiitmist, paranduseelarvete vastuvõtmist ning igaaastase eelarvemenetluse ajal toimuva institutsioonidevahelise praktilise koostöö põhimõtteid käsitlevates ja eelarve täitmist reguleerivates üleminekusuunistes, mida kohaldataks seni, kuni Lissaboni lepinguga kehtestatava uue korra rakendamiseks vajalikud õigusaktid on vastu võetud;
 3. rõhutab, et suunistes kokkuleppimise aluseks peaksid olema järgmised tingimused: suunistes tuleb täielikult säilitada institutsionaalne tasakaal, suunised peavad Euroopa Parlamendile täies mahus tagama Lissaboni lepinguga ette nähtud uued eelarvealased õigused (sisu, menetluse ja ajakava suhtes) ning suuniseid saab kohaldada ainult seni, kuni asjakohased õigusaktid on vastu võetud ja jõustunud;
 4. on seisukohal, et üleminekumeetmed ei tohi mingil juhul erineda uue lepinguga seatud üldpõhimõtetest ega ennetada tulevase õigusloomega seotud menetlusi, kuid peaksid andma mõlemale eelarvepädevale institutsioonile võimaluse sõlmida vajalikke praktilisi kokkuleppeid kuni õigusaktide vastuvõtmiseni;
 5. on seisukohal, et selliseid üleminekusuuniseid on vaja valdkondades, mis puudutavad

paranduseelarvete vastuvõtmise menetlust, ümberpaigutamiste heakskiitmist, praktilise ajakava ja iga-aastase eelarvemenetluse suhtes kohaldatavate koostööpõhimõtete kindlaksmääramist, ning nende eesmärk on luua raamistik kahe eelarvepädeva institutsiooni kootöö jaoks, et hõlbustada menetluste latusat ja tulemuslikku kulgemist;

Paranduseelarved

6. tuletab meelde, et paranduseelarveid võib vastu võtta ainult sama menetluse kohaselt, mis on asutamislepingutes ette nähtud iga-aastase eelarvemenetluse jaoks ja millega nähakse vajadusel ette lepituskomitee kasutamine (v.a siis, kui see puudutab ajakava), ning on seisukohal, et aastaeelarve osas on eelarvepädevatel institutsioonidel õigus viia sisse selliste asjaoludega seotud muudatusi, mis ei olnud eelarve vastuvõtmise ajal teada;
7. rõhutab, et paranduseelarveid on praegu liiga palju ja nende arvu tuleks nii palju kui võimalik vähendada, et paranduseelarvete esitamine oleks vastavuses finantsmääruse artiklis 37 sätestatud tingimustega; on seisukohal, et institutsioonid võiksid kokku leppida teatavad perioodid aastas, mil paranduseelarved tuleks esitada, v.a väga kiireloomuliste asjaolude korral;
8. juhib tähelepanu sellele, et paranduseelarveid puudutavate üleminekusuuniste eesmärk peaks olema hõlbustada kokkuleppe saavutamist kahe eelarvepädeva institutsiooni vahel, välistamata seejuures lepituskomitee kasutamist; on seisukohal, et selle eesmärgi saavutamiseks võiks parandada komisjoni ja kahe eelarvepädeva institutsiooni vahelist ning institutsioonide omavahelist teabevahetust; rõhutab siiski, et kõnealustes suunistes tuleb täielikult säilitada Euroopa Parlamendi õigused eelarvemenetluses, mis ülaltoodu kohaselt kehtib üldiselt ka paranduseelarvete suhtes;

Ümberpaigutamised

9. on seisukohal, et Euroopa Parlamendil ja nõukogul peaks olema võrdsetel tingimustel võimalik kõik praegu eelarvepädevatele institutsioonidele heakskiidu saamiseks esitatud ümberpaigutamised heaks kiita või tagasi lükata, sõltumata ümberpaigutamiste olemusest (maksed või kulukohustused) ja suurusest, kui seesugused ümberpaigutamised kalduvad kõrvale eelarvepädevate institutsioonide otsusest; on seetõttu seisukohal, et Lissaboni lepingule vastab ainult selline menetlus, mille puhul järgitakse kahe eelarvepädeva institutsiooni vahelist tasakaalu (vajaduse korral lihtsustatud lepitusmenetluse abil);
10. on seisukohal, et ümberpaigutamisi puudutava võimaliku kokkuleppe eesmärk peaks seisnema selles, et vältida konflikte kahe võrdse otsustusõigusega eelarvepädeva institutsiooni vahel, vältida asjaomastes talitustes tavapärase juhtimise keerukaks muutmist ning ühtlustada ajakava, et püüda vältida lepitusorganite kokkukutsumist, ilma et Euroopa Parlamendi praegust kaasotsustusõigust ümberpaigutamiste heakskiitmisel kahtluse alla seataks; on seisukohal, et ümberpaigutamiste lävi võiks jääda muutumatuks;

Ajutine kaheteistkümnendik

11. on seisukohal, et Lissaboni leping sisaldab piisavalt selgeid eeskirju ajutise kaheteistkümnendiku kohta, mida on võimalik vajaduse korral kohaldada, ilma et oleks

vaja sellekohaseid üleminekusuuniseid;

Iga-aastase eelarvemenetluse ajakava ja koostööpõhimõtted

12. on seisukohal, et iga-aastase menetluse ajakava peaks endiselt võimaldama Euroopa Parlamendi eri organite vahelisi laiaulatuslikke konsultatsioone ning järgima mitmekeelsuse nõudeid; rõhutab, et Euroopa Parlament ei ole valmis nõustuma sellega, et talle antakse otsuste tegemiseks vähem aega;
13. on arvamisel, et koostööpõhimõtteid puudutavate üleminekusuuniste eesmärk peaks olema institutsioonide koostöö parandamine eelarvemenetluse eri etappidel ning praktilise ajakava eri osade kohandamine (ning vajadusel eelnev kindlaks määramine) eelarvemenetluse uue korraga, et muuta puhtalt formaalsed koosolekud tõeliselt põhjalikuks arvamuste vahetuseks; rõhutab siiski oma soovi, et institutsioonid sõlmiksid enne 2011. aasta eelarvemenetluse algust uue, väiksemamahulise institutsioonidevahelise kokkuleppe, millega luuakse nimetatud küsimuste reguleerimiseks mõistlik kord;
14. palub komisjonil esitada võimalikult kiiresti ettepanekud käesolevale resolutsioonile vastava, kahe eelarvapäeva institutsiooni ühise arusaama kohta nendes küsimustes;
15. palub komisjonil esitada võimalikult kiiresti kohased ettepanekud mitmeaastast finantsraamistikku sisaldava määruse vastuvõtmise ja finantsmääruse kohandamise kohta; rõhutab, et need ettepanekud moodustavad ühtse poliitilise paketi ning need tuleks koos esitada ja neid koos menetleda; loodab väga, et neis ettepanekutes võetakse arvesse nõudmisi, mis on esitatud Euroopa Parlamendi resolutsioonides Lissaboni lepingu finantsaspektide ja finantsraamistiku vahekokkuvõtte kohta;
16. tuletab meelde, et Lissaboni lepingu kohaselt on mitmeaastast finantsraamistikku sisaldava uue määruse vastuvõtmiseks vaja Euroopa Parlamendi nõusolekut ning finantsmääruse muutmine toimub seadusandliku tavamenetluse (kaasotsustamise) kohaselt;
17. annab eelarvekomisjonile mandaadi, et rääkida läbi ülaltoodud küsimusi puudutavate vajalike üleminekusuuniste osas ja leppida neis kokku 2009. aasta novembris toimuva eelarve lepitusmenetluse käigus käesolevas resolutsioonis sätestatud piirides ja tingimustel;

o

o o

18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.